

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000039

Державний реєстраційний номер: 0120U105709

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Функціонування української мови в гуманітарному просторі України: структурно-етимологічний, соціолінгвістичний, етнокультурний та прагматичний аспекти

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380372584810, 380372552914

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380372584810, 380372552914

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7706 - безплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Функціонування української мови в гуманітарному просторі України: структурно-етимологічний, соціолінгвістичний, етнокультурний та прагматичний аспекти

Назва роботи англійською:

Functioning of the Ukrainian language in humanitarian space of Ukraine: structural and etymological, sociolinguistic, ethnocultural and pragmatic aspects

Реферат українською:

Українську мову досліджено як потужний носій генетичної пам'яті та світоглядної системи нації. На основі західноукраїнських рукописів XVII–XVIII століть здійснено глибокий історико-лінгвістичний аналіз звукового складу, виявлено діалектні відмінності та схарактеризовано граматичні особливості тогочасного мовлення. Важливе місце посідає етнокультурний аспект, коли мову розглядають як сукупність лінгвокультурних кодів. Зокрема, проаналізовано символіку флори й фауни у творчості буковинських авторів, когнітивні моделі добра і зла у фразеології, а також відображення християнсько-поганського світобачення в обрядових піснях. Окрему увагу приділено практичному застосуванню мови та її впливу на адресата через стилістичні засоби й комунікативні ситуації спонування. Досліджено функціонування вокативних речень та потенціал синтаксичних конструкцій у художніх творах. Важливим напрямом залишається вивчення говірок Північної Буковини в контексті регіональної диференціації мови. Крім того, визначено ефективні методи викладання мови в освітніх закладах, коли через використання казок, паремій та вибіркового дисциплін формується мовна компетенція майбутніх філологів.

Реферат англійською:

The Ukrainian language has been studied as a powerful carrier of genetic memory and the nation's worldview system. On the basis of Western Ukrainian manuscripts from the 17th–18th centuries, an in-depth historical and linguistic analysis of the sound system was conducted, dialectal differences were identified, and the grammatical features of contemporary speech were characterized. A significant place is occupied by the ethnocultural aspect, in which language is viewed as a set of linguocultural codes. In particular, the symbolism of flora and fauna in the works of Bukovinian authors was analyzed, as well as cognitive models of good and evil in phraseology and the reflection of the Christian–pagan worldview in ritual songs. Special attention is given to the practical application of language and its impact on the addressee through stylistic devices and communicative situations of inducement. The functioning of vocative sentences and the potential of syntactic constructions in literary works were also examined. An important area of research remains the study of the dialects of Northern Bukovina in the context of regional language differentiation. In addition, effective methods of language teaching in educational institutions have been identified, whereby the use of fairy tales, paremias, and elective courses contributes to the formation of linguistic competence in future philologists.

Індекс УДК: 81'27, 81'36, 81'373; 001.4

Коди тематичних рубрик: 16.21.27, 16.21.39, 16.21.47

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Колесник Наталія Степанівна

Науковий ступінь: д. філол. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Форми кличного відмінка іменників в українській мові. Словник-довідник. Чернівці, 2023. 400 с.

Назва НТП англійською: Forms of the Vocative Case of Nouns in the Ukrainian Language. A Dictionary-Reference Book / comp. by H. S. Artemenko, T. S. Bychkova, N. L. Vitruk, O. L. Daskaliuk, R. P. Dzis, M. I. Ivasiuta, M. V. Skab, M. S. Skab, I. V. Strilets; ed. by M. S. Skab. Chernivtsi, 2023. 400 p.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: М 72.2 Дослідження й гуманітарні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Словник-довідник містить форми кличного відмінка іменників української мови (загальних і власних назв), які використовують або які можуть бути використані як номінації адресата мовлення. Для школярів, студентів, учителів, редакторів, усіх, кого цікавлять проблеми сучасної української мови.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Розвиток освіти)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Redkva Y. Polszczyzna Bukowiny Północnej w kręgu polonistyki akademickiej. Polacy na Ukrainie od Powstania Styczniowego do XXI wieku. T. 2, Od pamięci do tożsamości : monografia zbiorowa / red. Helena Krasowska.

Warszawa : Studium Europy Wschodniej UW, 2025. S. 99–129.

Бичкова Т. Фонетичні особливості Хітарського збірника I половини XVIII століття. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. На пошану Василя Німчука, члена-кореспондента НАН України, доктора філологічних наук, професора (до 90-річчя з дня народження). Ужгород, 2023. Вип. 2(50). С.21–27.

Артеменко Г.С. Модель добра і зла в українській фразеології: статистичний аспект. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2024, № 64. С. 4–7.

Гажук-Котик Лілія. Особливості словозміни іменників у гуцульських говірках Північної Буковини. Науковий вісник Ужгородського університету: зб. наук. праць. Вип.2 (46). Серія: Філологія. Ужгород: ПП Данило С.І., 2021. С. 63–67.

Гуцуляк І. Праці Василя Німчука як основа корекції знань студентів-філологів про мову “Слова о полку Ігоревім”. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2025. Вип. 85. Том 1. С. 212–219.

Даскалюк О. Аналіз комунікативних ситуацій спонування на матеріалі “Солодкої Дарусі” М. Матіос (український текст і його хорватський переклад). ModernPhilology. 4. 2025. С. 44–49.

Івасюта М. Символи-дендроніми в творах письменників Буковини кінця XIX–початку XX століття. Наукові записки. Серія: Філологічні науки, 2024. Вип. 210. С. 143–149.

Колесник Н.С. Проблема лексикографування фольклорних онімів (на матеріалі збірки А. Іваницького «Український обрядовий фольклор західних земель: музична антологія»). Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 33 (72). № 6. 2022. Ч. 1. С. 31–38.

Стрілець І. Християнсько-поганське світобачення українців (на матеріалах похоронних пісень з Поділля). Лінгвостилістичні студії, Вип. 15. 2021. С. 121–33.

Попович Н.М. Словотворчі та морфологічні засоби вираження кількості в українській мові (на матеріалі прозових творів Г. Квітки-Основ'яненка) Закарпатські філологічні студії. Вип.39. Т2. 2025. С. 35–39.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Халавка Юрій Богданович

д. х. н., 02.00.21

Перелік осіб-виконавців

Івасюта Марина Ігорівна

(к. філол. н., 10.02.01)

Артеменко Галина Степанівна

(к. філол. н., 10.02.01)

Бичкова Тетяна Сергіївна

(к. філол. н., доц., 10.02.01)

Вітрук Надія Любомирівна

(к. філол. н., 10.02.01)

Гажук-Котик Лілія Георгіївна

(к. філол. н., 10.02.01)

Грималовський Ігор Станіславович

(к. філол. н., 10.02.01)

Гуцуляк Ірина Георгіївна

(к. філол. н., доц., 10.02.01)

Даскалюк Оксана Любомирівна

(к. філол. н., доц., 10.02.01)

Дзісь Руслана Петрівна

(к. філол. н., 10.02.01)

Попович Наталія Михайлівна

(к. філол. н., доц., 10.02.01)

Редьква Ярослав Петрович

(к. філол. н., доц., 10.02.01)

Стрілець Інна Валеріївна

(к. філол. н., 10.02.01)

Філіпчук Марія Володимирівна

(к. філол. н., доц., 10.02.01)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Холодницька Любов Миколаївна

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна

